

Jaarrapportage m.b.t. D Participatie Energiemanagement plan (EMP)

t.b.v.

CO₂ Prestatieladder trede 4

	opgesteld, 20-05-2015	
J. HENKEL M.ED.SEN AUDITOR		

Gecontroleerd, 20-05-2015
W. BROUWER/J .CUSVELLER KAM

Namens de directie, 20-05-2015
A.G. HOEFAKKER

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- 1.1 Onderwerp en toepassingsgebied
- 1.2 Bedrijfsprofiel
- 1.3 Beleid
- 1.4 Rechtspersoon en verantwoordelijkheden

3. CO₂ prestatie niveau

- 3.1 Invalshoek A (inzicht)
- 3.2 Invalshoek B (reductie)
- 3.3 Invalshoek C (communicatie)
- 3.4 Invalshoek D (participatie)

6. Communicatie

- 6.1 Doelstelling
- 6.2 Belanghebbenden
- 6.3 Communicatiemiddelen
- 6.4 Planning
- 6.5 Risico's
- 6.6 Budgetplan

7. Participaties

- 7.1 BVOR
- 7.2 VHG
- 7.3 Keten participatie
- 7.4 Tacite kennis

8. De uitvoering van de CO₂ reductiedoelstellingen

- 8.1 Plan
- 8.2 Do
- 8.3 Check
- 8.4 Act

1. Inleiding

Hoefakker B.V.. heeft als organisatie jarenlange ervaring op het gebied van (her-)inrichting en onderhoud van de openbare ruimte en infrastructuur en wil met haar diensten bijdragen aan een plezierige en uitdagende leef- en werkomgeving.

Voor Hoefakker B.V.. is "Duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen" een actueel thema. Dit komt onder meer tot uiting in de initiatieven die Hoefakker B.V.. onderneemt om zich te certificeren.(CO₂-Prestatieladder) Middels deze rapportage wil Hoefakker B.V. trede 4 certificeren.

Hoefakker B.V. is een prominente marktpartij en de innovatieve dienstverlener met de juiste mix tussen de sectoren Groen, Infra, Water en Sport. Hoefakker B.V. neemt daartoe initiatieven om het elektriciteit en brandstofverbruik bij uitvoering van haar diensten en projecten te beperken en de CO₂-uitstoot te reduceren ten gunste van onze leef- en werkomgeving.

Onze opdrachtgevers zijn:

Rijksoverheid (Rijkswaterstaat)

Provinciale Waterstaten

Water-/Zuiveringsschappen

Ministeries (Defensie, VROM)

Provincies

Gemeenten,

Sportvereniging

Bedrijven en Instellingen

Vereniging van eigenaren

Hoefakker B.V. wil daarnaast graag weten hoe haar activiteiten/diensten integraal scoren op klimaatvriendelijkheid. Dit kan inzichtelijk worden gemaakt met behulp van een CO₂-footprint. Als eerste stap hiertoe hebben wij daarom de CO₂-footprint over de periode 2014 berekend. Hierin is ook scope 3 geanalyseerd.

De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen, alsmede inzicht in de herkomst van deze emissies over de verschillende processen van Hoefakker B.V.. Het nemen van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de negatieve impact die onze bedrijfsactiviteiten uitoefenen op het milieu is voor Hoefakker B.V. van cruciaal belang. Hier wordt invulling aan gegeven door het voeren van een actief milieubeleid geënt op voortdurend verbeteren volgens het principe van de "PDCA methodiek". Het reduceren van de uitstoot CO₂ is hierbij van wezenlijk belang voor de organisatie. Onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op dit gebied willen wij uitdragen aan de hand van de richtlijnen die de CO₂ prestatieladder daarvoor aanreikt. Hiermee toont Hoefakker B.V. aan gereed te zijn om in te stappen op certificatie niveau 4.

1.1 Onderwerp en toepassingsgebied

Het energiemangement plan van Hoefakker B.V. heeft tot doel te omschrijven hoe wij voldoen aan de certificatievoorwaarden van de CO₂ prestatieladder, hoe wij dit aantonen en inzichtelijk maken. Het energiemangement plan van Hoefakker B.V. is geënt op het handboek CO₂ prestatieladder versie 2.2 d.d. 04 april 2014. De maatregelen van beleidsmatige, organisatorische en administratieve aard om te voldoen aan de CO₂ prestatieladder worden binnen Hoefakker B.V. tevens geborgd door gecertificeerde managementsystemen:

- Kwaliteit : ISO 9001:2008
- Veiligheid : VCA**
- BRL Groenvoorziening
- Aequor erkend leerbedrijf
-

Om structurele monitoring en evaluatie van de CO₂ inventarisatie en de reductie maatregelen volgens het principe van de "PDCA methodiek" te borgen zijn er sturende maatregelen omschreven.

Het energiemangement plan van Hoefakker B.V. wordt via de website [www.Hoefakker B.V. nl](http://www.Hoefakker-B.V.nl) openbaar gemaakt voor geïnteresseerden en belanghebbenden.

Dit rapport is opgesteld overeenkomstig:

- Handboek CO₂-Prestatieladder 2.2", d.d. 04 april 2014;
- NEN-ISO 14064-1 Greenhouse gases – Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals", d.d. maart 2006, paragraaf 7.3.1.
- Het data management opgenomen in Appendix C van de GHG Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard (WBCSD/WRI, september 2011).
- NEN-EN ISO 50001

De CO₂-Prestatieladder is gebaseerd op het GHG (GreenHouseGas)-protocol en is een instrument om bedrijven die deelnemen aan aanbestedingen te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om:

- energiebesparing;
- efficiënt gebruik maken van materialen;
- gebruik van duurzame energie.

Kruisverwijzing ISO norm

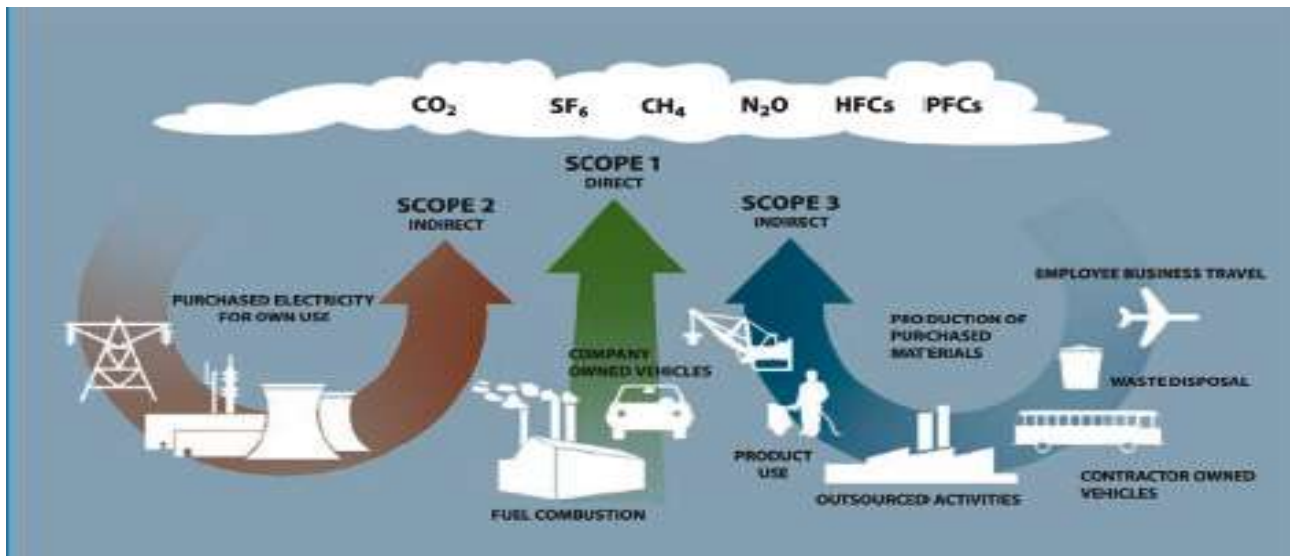
De CO₂ inventarisatie van Hoefakker B.V. is opgesteld in overeenstemming met de eisen uit ISO 14064-1. In de bijlage van het bijlagenboek is hiervoor een kruisverwijzing opgenomen.

ISO 14064-1	HFD 7.3 GHG report content	Omschrijving	Hoofdstuk onderhavig document	Overig
	A	Reporting organization	1	
	B	Person responsible		Erik Punt
	C	Reporting period		01-01-13/31-12-13
4.1	D	Organizational boundaries	2	
4.2.2	E	Direct GHG emissions	3 en 4	
4.2.2	F	Combustion of biomass	n.v.t.	
4.2.2	G	GHG removals	n.v.t.	
4.3.1	H	Exclusions of sources or sinks	n.v.t.	
4.2.3	I	Indirecte GHG emissions	3 en 4	
5.3.1	J	Base year		2013
5.3.2	K	Changes of recalculations	n.v.t.	
4.3.3	L	Methodologies	4.5	
4.3.3	M	Changes of methodologies	n.v.t.	
4.3.5	N	Emissions or removal factors	4.2	
5.4	O	uncertainties	4.6	
	P	Statement in accordance with ISO 14064	8.4	
	Q	Statement of describing	8.4	

Het doel van de CO₂-Prestatieladder is bedrijven te stimuleren om de eigen CO₂-emissie (en die van hun leveranciers) te kennen en permanent te zoeken naar mogelijkheden om de klimaatimpact van de eigen bedrijfsvoering en de eigen projecten terug te dringen.

Het GHG-protocol werd gelanceerd met de dubbele doelstelling om een internationale standaard te ontwikkelen voor de verantwoording en de verslaggeving i.v.m. de uitstoot van broeikasgassen door bedrijven en om deze standaard zo breed mogelijk te verspreiden. Broeikasgassen zijn gassen die in onze atmosfeer de zonnestraling wel doorlaten naar het aardoppervlak, maar de terugkerende straling (warmte) tegenhouden (dit is vergelijkbaar met wat in een broeikas gebeurt vandaar de naam). Broeikasgassen werken dus als een soort deken voor de aarde. De belangrijkste broeikasgassen zijn koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄), lachgas (N₂O) en waterdamp.

Het Green House Gas Protocol maakt onderscheid in verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas.

1.2 Bedrijfsprofiel

Hoefakker B.V. richt zich op het inrichten en onderhouden van de buitenruimte. Daarnaast verrichten wij infra diensten en groenbeheer. Onze jarenlange kennis en ervaring met groen in relatie tot de bebouwde omgeving zijn uniek, mede door de multidisciplinaire samenstelling van onze werkzaamheden. Hoefakker B.V. kenmerkt zich door de volgende drie criteria: gedrevenheid, behulpzaamheid en betrouwbaarheid. Deze kernwaarden vertegenwoordigen ons werkmotto; dit is onze mentaliteit, dit is wie wij zijn.

2. Organizational Boundaries ingevuld door Hoefakkers BV

3. CO2 prestatie niveau

Hoofdstuk 3 van het energiemangement plan brengt het CO2 prestatie niveau in beeld gerelateerd aan certificatieniveau 4 en de bijbehorende 4 invalshoeken.

3.1 Invalshoek A (inzicht)

Vanaf niveau 4 behoren de scope 1 & 2 & 3 emissies tot het criterium. In onderstaande tabel is de onderverdeling naar categorieën (scopes) weergegeven.

De emissies van scope 1 & 2 & 3 zijn in dit plan afzonderlijk omschreven.

SCOPE 1

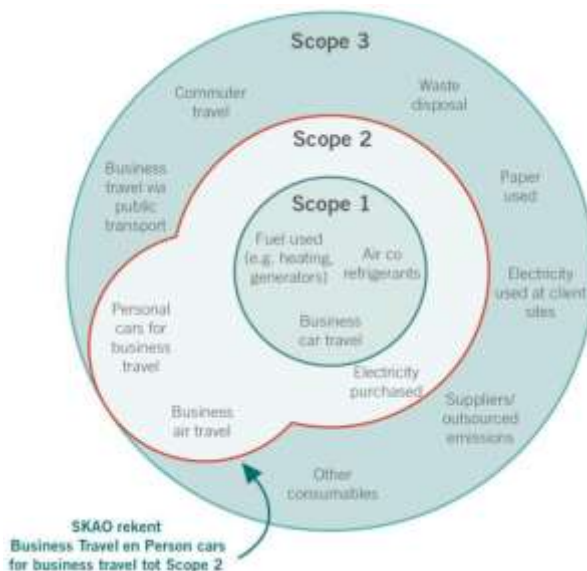
Scope 1 omvat alle directe emissies, emissies die direct door de eigen organisatie worden uitgestoten. Het gaat hier bijvoorbeeld om het gasverbruik van het pand en het brandstofverbruik voor het wagenpark en het materieel. Een aparte groep in scope 1 zijn airco's en koelingapparatuur. Zij stoten niet direct CO₂ uit maar lekken wel koelvloeistoffen direct in de lucht die tot de broeikasgassen gerekend worden.

SCOPE 2

Scope 2 omvat alle indirect emissies, emissies die al zijn uitgestoten voor een grondstof die door de organisatie wordt verbruikt. Voorbeelden hiervan zijn het elektriciteitsverbruik (op de centrale verbrand men fossiele brandstoffen om elektriciteit op te wekken), brandstofverbruik van zakenreizen met een privéauto of met het vliegtuig.

SCOPE 3

Scope 3 omvat alle overige indirecte emissies. Hieronder vallen bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij de afvalverwerking, bij het printen op papier of bij de elektra van klanten.

3.2 Invalshoek B (reductie)

De doelstelling omtrent CO₂ reductie zijn beschreven in hoofdstuk 5 "reductieplan". Wij willen hierbij wel laten optekenen dat een toenemend werkaanbod resulteert in een toename van het gas- en dieselolie gebruik en of de omvang van het wagenpark. De CO₂ uitstoot relateren wij aan het aantal FTE dat per 31-12-2014 werkzaam was binnen de organizational boundary als referentie gebruiken wij de uitstoot per ingezet werkuur. Onderzoek moet uitwijzen of deze koppeling geschikt is om een causaal verband aan te tonen.

3.3 Invalshoek C (communicatie)

Interne maar ook externe communicatie maakt een belangrijk deel uit van het energiemangement plan. Deze communicatie behelst de volgende inhoudelijke onderdelen: CO₂ procedure, CO₂ registratie, reductiedoelstellingen en de realisatie daarvan. De uitwerking van dit onderwerp is omschreven in hoofdstuk 6 "communicatieplan".

3.4 Invalshoek D (participatie)

Op de hoogte blijven van markt initiatieven omtrent CO₂ reductie is onderdeel van de dagelijkse gang van zaken. Wij hebben het streven om meerdere optie tot CO₂ reductie verder te onderzoeken. Om dit streven kracht bij te zetten participeren wij in netwerken en nemen deel aan branche verenigingen en initiatieven. Inhoudelijk wordt dit in hoofdstuk 7 besproken.

4 . A Inzicht ingevuld door Hoefakkers BV

5. B Reductie ingevuld door Hoefakkers BV

6. Communicatie (1C/2C/3C/4C) aanvullend op Rapportage Hoefakker BV i.v.m. deelname aan platform

Het opstellen van een energiemangement plan en reductiedoelstellingen is een stap in de goede richting van het daadwerkelijk reduceren van onze CO₂ uitstoot. Communicatie omtrent ons doel, onze ingeslagen weg en de behaalde resultaten is echter net zo belangrijk. Transparant en open communiceren zijn hier de

slutelwoorden om het draagvlak bij het personeel te creëren en te vergroten. Een ieder is namelijk net zo van belang voor het te behalen resultaat. Naast interne transparantie en openheid in de communicatie hanteren wij de zelfde normen voor de externe communicatie. Hiermee tonen wij onze maatschappelijke verantwoordelijkheid voor onze bedrijfsactiviteiten en de wil om de activiteiten met zo min mogelijk belasting voor mens en milieu te volbrengen. Naast het milieu aspect heeft het terug dringen van ons energiegebruik een bedrijfseconomisch aspect in het verlagen van onze energierekeningen.

Onderstaand hoofdstuk behandelt de interne en externe communicatie omtrent de CO₂ prestatieladder in 2014 alsmede de doelstellingen die wij na streven en de resultaten die wij behalen.

6.1 Doelstelling

Het doel van hoofdstuk 6 communicatie is om de middelen en momenten van onze communicatie omtrent de CO₂ prestatieladder vast te leggen. Op deze basis kunnen wij onze interne en externe belanghebbenden informeren rondom de certificering waarmee Hoefakker B.V. actief is, de intern opgelegde doelstellingen en de behaalde resultaten. Naast het algemene doel van informeren betreft het hier ook specifiek het doel om bewustzijn omtrent CO₂ uitstoot te bewerkstelligen.

6.2 Belanghebbenden

Alvorens wij als Hoefakker B.V. naar buiten treden met informatie omtrent de CO₂ prestatieladder en de daarbij inherent zijnde CO₂ reductiedoelstellingen is het wezenlijk belang dat we weten wie we willen bereiken. Het belang van dit feit zit verscholen in de kans en of het risico van het wel of niet slagen in onze doelstellingen. Onderstaand gaan wij kort in op de voor ons van belang zijnde belanghebbenden:

- Intern belanghebbenden
- **Directie**
- **Kantoor personeel**
- **Uitvoerend personeel**
- **Opdrachtgevers**
- RWS
- Provincie
- Lokale overheden
- Waterschappen
- Overige
- Derden
- Leveranciers
- Transporteurs
- Onderaannemers
- Arbeidsmarkt

6.3 Communicatiemiddelen

Voor het bereiken van de verschillende groepen belanghebbenden heeft Hoefakker B.V. diverse typen media geselecteerd. De selectie is gebaseerd op de onderverdeling in interne en externe belanghebbenden. Onderstaand wordt voor de twee verschillende groepen separaat besproken hoe Hoefakker B.V. de communicatie gaat opzetten. De onderstaande middelen gebruiken wij voor de Interne communicatie:

Interne communicatie :

De communicatiedoelstellingen met de interne doelgroep richten zich op de volgende acties:

- Publicatie van de beleidsverklaring op het mededelingenbord en de website
- Presentatie CO₂ footprint, beleid en reductiedoelstellingen in de toolboxmeeting
- CO₂ overleg van het managementteam en de projectleiders (Uitvoeringsoverleg)
- Directiebeoordelingen m.b.t. de CO₂ prestaties
- Nieuwsberichten via [het internet](#)/mail

- De jaarlijkse Managementrapportage evaluatie van energiestromen en CO₂ emissie
- Kwartaalevaluaties aan de hand van prestatie-indicatoren

Managementoverleg

Tijdens het management overleg zal 4 keer per jaar de voortgang en de resultaten van de CO₂ reductiedoelstellingen worden beoordeeld tijdens het zogenoemde management review. Tijdens deze review wordt er ook bepaald of bepaalde documenten / procedures / doelstellingen aangepast dienen te worden op basis van de resultaten. De hieruit volgende management rapportage is de basis voor alle overige communicatie middelen / momenten.

Uitvoerders overleg

Tijdens het uitvoerders overleg wordt door de KAM manager een update gegeven van de stand van zaken omtrent ongevallen, bijna ongevallen, toolboxmeetings en eventueel belangrijke onderwerpen voor dat moment. Hierin wordt na certificering meegenomen de halfjaarlijkse update omtrent onze CO₂ footprint. Dit overleg vindt maandelijks plaats, hierbij zijn aanwezig:

- Projectleiders
- Uitvoerders
- Afvaardiging Hoefakker B.V.

Toolboxmeetings

Eén van de speerpunten van ons VGM beleid is het uitvoeren van toolboxmeetings. Hierin zullen wij in gaan op de voordelen van energiebesparing / brandstof besparing en wat het de samenleving oplevert.

Personeelsbijeenkomst

Tweemaal per jaar organiseert het bedrijf een personeelsbijeenkomst om het voorjaar en het kalenderjaar af te sluiten. Tijdens deze bijeenkomsten zal de directie de voortgang omtrent de CO₂ reductie doelstellingen mededelen.

Intranet

Het kantoorpersoneel van Hoefakker B.V. heeft de mogelijkheid om via intranet standaard formulieren te downloaden, verjaardagen te bekijken, contact gegevens van collega's te zoeken, Hoefakker B.V. nieuws te volgen, etc. Net als op de website zal ook hier een link naar de CO₂ prestaties van Hoefakker B.V. ter beschikking staan. Het intranet is voornamelijk voor het bedrijfsbureau, het magazijn en de werkplaatsmedewerkers de plek om op de hoogte te blijven van CO₂ gerelateerd nieuws. Medewerkers ontvangen via mail onze 6 maandelijks nieuwsbrief.

Externe communicatie :

De communicatiedoelstellingen met de externe doelgroep omvatten de volgende acties:

- De beleidsverklaring op de website van Hoefakker B.V.
- Specifieke aandacht voor CO₂ -emissie (footprint) op de website
- Deelnemerschap aan de SKAO prestatieladder
- Publicatie Carbon footprint op de website van SKAO
- Lidmaatschap duurzame bedrijvennetwerk Tacide Kennis van SCM diensten
- Adverteerder en regionaal uitdragen op kennisinstellingen en publieke domeinen

Website

De externe transparantie (lees communicatie) komt voornamelijk tot stand via de website [www.Hoefakker B.V.nl](http://www.HoefakkerB.V.nl). Om deze transparantie te kunnen realiseren zal op de website ~~het kopje CO₂ prestatieladder aangemaakt worden met gerelateerde onderwerpen en rapporten worden ondergebracht~~. Eens per half jaar zal de CO₂ rapportage hier openbaar gemaakt worden.

Nieuwsbrief (extern)

Naast de transparantie die Hoefakker B.V. hanteert omtrent het CO₂ emissie management plan, haar carbon footprint, de reductiedoelstellingen en de behaalde resultaten. Sturen wij ook eenmaal per jaar onze CO₂ update naar de belangrijkste klanten en partners van Hoefakker B.V.. Deze update zal jaarlijks na de externe audit opgesteld en verzonden worden. Elke 6 maanden versturen wij onze nieuwsbrief aan de belanghebbenden.

Financiën

Kosten gerelateerd aan het energiemangement plan en alle bijbehorende facetten c.q. bijlagen worden separaat geboekt op de kostenplaats voor de certificeringen. Jaarlijks wordt voor deze kostenplaats door de financieel controller, de KAM coördinator en de directie het budget vast gesteld.

6.4 Planning

Per jaar wordt door KAM voor de CO₂ prestatieladder in samenspraak met de directie een jaarplanning communicatie opgesteld. Deze planning is gebaseerd op reeds bekende vergaderpatronen die zowel intern als extern vastgelegd zijn. Aansluitend wordt er per communicatie moment aangegeven wat, hoe en door wie er gecommuniceerd wordt alsmede wie er verantwoordelijk is voor de input. Tijdens de jaarlijkse evaluatie van het energiemangement plan van Hoefakker B.V. worden ook de resultaten van de communicatie matrix besproken en waar nodig bijgesteld. Voor de communicatiematrix van 2015 verwijst ik u naar onderstaande tabel.

Doelgroep	Instrument	Inhoud	Doel	Streefwaarde	Actiehouder
Medewerkers	Interne nieuwsbrief	Vermelden CO ₂ gerelateerde nieuwsitems	Informeren & kennis delen	Iedere 6 maanden	KAM
	Toolboxmeeting	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden	Informeren & draagvlak creëren	Minimaal 2 x per jaar	KAM
Medewerkers/ Opdrachtgevers/ Zakenpartners	Kennisdelings bijeenkomsten	CO ₂ nieuwsitems	Informeren/kennis delen/draagvlak creëren	2 keer per jaar	KAM
	www.Hoefakker B.V.nl	Speciaal ingericht CO ₂ -blad	Informeren & kennis delen	Continu	KAM
	www.Hoefakker B.V.nl	CO ₂ footprint/ CO ₂ reductie-doelstellingen en maatregelen	Informeren/kennis delen/draagvlak creëren (ProRail eis 4.C.1 en 5.C.1.)	2 keer per jaar	KAM
	Mail en ontmoetingsdagen	Slimme motivatie	Onderzoeken, informeren en kennis delen	2 keer per jaar	KAM

6.5 Risico's

Zoals bij het opstellen van ieder communicatiebeleid moet Hoefakker B.V. ook hier rekening houden met de mogelijke risico's. De volgende risico's zouden een mogelijk scenario kunnen zijn:

Medewerkers krijgen te veel informatie waardoor ze CO₂ -moe kunnen worden en daardoor geen bijdrage leveren aan het te creëren draagvlak.

- Te weinig communicatie tussen de afdelingen KAM en Marketing ~~en de onderliggende vestigingen~~ waardoor de uit te dragen boodschap niet eenduidig, helder en actueel is.
- Beëindiging arbeidsovereenkomst van sleutelpersonen.
- ~~Te weinig medewerking vanuit de vestigingen die moeten zorgen voor de gedeeltelijke benodigde input.~~

Deze risico's denken wij op de volgende manieren te ondervangen:

- Ook aandacht voor nieuws wat een meerwaarde heeft en niet beperken tot zaken die verplicht zijn.
- Maandelijks één moment prikken om de CO₂ /energiereductie gerelateerde zaken te bespreken en zo op de hoogte te blijven.
- In diverse overleg structuren (waaronder MT-overleg en vestigingsoverleg) CO₂/MVO als vast agendapunt opnemen.
- Controle op de realisatie van het communicatieplan vindt bij de kwartaalevaluatie plaats aan de hand van prestatie-indicatoren.
- Deze stuurcyclus wordt standaard elk kwartaal uitgevoerd in het kader van het KAM- systeem.

6.6 Budgetplan

Door het Managementteam van Hoefakker B.V. werd in 2014 besloten om over te gaan tot certificering van de CO₂-Prestatieladder.

Daarmee werd impliciet het benodigde budget beschikbaar gesteld voor het behalen van het CO₂-bewust certificaat niveau 4.

Dit houdt in dat de interne werkzaamheden en verantwoordelijkheden voor de CO₂-Prestatieladder deel zullen uitmaken van het takenpakket van de KAM- coördinator. In het bedrijfshandboek is het onderdeel Organisatiestructuur hierop aangepast. Specifieke begroting van de tijdbesteding voor de CO₂ - Prestatieladder vindt verder niet plaats.

Bestedingen met betrekking tot ingekochte goederen en diensten in het kader van de CO₂ certificering zijn wel in de budgetplanning opgenomen.

Het budgetplan is opgesteld conform de eis 3.D.2. van het handboek CO₂-Prestatieladder versie 2.2 van SKAO.

In de volgende tabel is het besteedbare budget voor de CO₂-Prestatieladder niveau 4 als volgt gespecificeerd.

Budgetplan Besteedbaar budget CO₂-prestatieladder		
Certificatie		
Implementatie-audit certificatie ladderniveau 3	€	3595
Opvolgingsaudit 1	€	2958
Opvolgingsaudit 2	€	2958
Hercertificeringsaudit	€	3755
Evaluatie carbon footprint gegevens	€	1550
Inrichten en beheer CO ₂ portfolio	€	4000
Participatie		
Tarief SKAO - CO ₂ -Prestatieladder	€	1700
Cumela Nederland - branchevereniging	€	1000
Tarief AllesDuurzaam.nl - groene bedrijvengids	€	242
MKB-infra	€	1200
Publicatie		
Aanmaken websitepagina CO ₂ -prestatieladder	€	750
Aanpassen website tekst Kwaliteit	€	250
Communicatie		
Media, magazines en brochures	€	600
Interne en externe nieuwsbrief 2 maandelijks	€	600
CO₂-reductie		
Installeren energiezuinige verlichting	€	5500
Uitvoeren energie management plan	€	2500
Totaal	€	33.158

7. Participaties (1D/2D/3D/4D)

Dit hoofdstuk heeft betrekking op invalshoek D, te weten "Participatie", zoals omschreven in het Handboek CO₂ prestatieladder 2.2 d.d. 14-04-2014. Onderdeel van het energiemangement plan is dat wij pro actief bezig zijn met de markt ontwikkelingen omtrent CO₂ reductie. Sinds enkele jaren word er door Hoefakker B.V. actief een milieu beleid uitgezet om milieu besparende maatregelen toe te passen. Hoefakker B.V. is gecertificeerd voor zijn milieumanagementsysteem volgens ISO 14001. Momenteel zijn wij lid van onderstaande branche verenigingen c.q. initiatieven:

- Vereniging van erfgoedhoveniers
- Utrechts landschap
- VHG
- [SCCM milieu](#)
- SKAO
- [MKB infra](#)

Deze lidmaatschappen zijn van wezenlijk belang om de nieuwste ontwikkelingen qua CO₂ reductie te volgen. In paragraaf 7.2 en 7.3 zullen wij twee branche verenigingen verder inhoudelijk toelichten.

7.1 SKAO

De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) is verantwoordelijk voor alle zaken de ladder betreffende: het gebruik, de doorontwikkeling, het beheer van het certificeringschema, verbreding van deelnemende sectoren e.d.

Kwaliteit van de groei belangrijker dan de groei zelf. De CO₂-Prestatieladder heeft alleen toegevoegde waarde als het resulteert in blijvende CO₂-reductie, innovatie en samenwerking bij de gecertificeerde bedrijven. SKAO wil dit realiseren door een sterkere regie rol op zich te nemen die erop gericht is om sectorspecifieke kennis over CO₂-reductie en maatregelen te ontsluiten.

Uitgangspunt is dat alle gebruikers van de ladder (zowel aanbesteders als opdrachtnemers) er belang bij hebben dat er sprake blijft van één effectieve CO₂-Prestatieladder.

De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen heeft de volgende doelstellingen:

- * Het beheer en de doorontwikkeling van de CO₂-Prestatieladder
- * Het creëren van draagvlak bij marktpartijen en maatschappelijke organisaties voor de benadering en de werkwijze van de CO₂-Prestatieladder
- * Het bevorderen en faciliteren van een effectieve dialoog tussen bedrijven en maatschappelijke organisaties over klimaatvriendelijk ondernemen gericht op concrete CO₂-reductie
- * Bevordering van de ontwikkeling van sectorbrede CO₂-reductieprogramma's door participerende bedrijven en de actieve deelname daaraan
- * Het bevorderen van breed gebruik van de CO₂-Prestatieladder in meerdere sectoren

7.2 VHG

Branchevereniging VHG is een vereniging voor hoveniers, groenvoorzieners, boomspecialisten, dak- en gevelbegroeners en interieurbepanters. VHG behartigt de collectieve en individuele belangen van haar leden op sociaal- economisch en bedrijfsmatig gebied. VHG bestaat uit vakgroepen, regionale afdelingen, een ledenraad, het bestuur en een landelijk bureau.

7.3 Keten participatie

Met belangrijke opdrachtgevers, combinanten en andere netwerkorganisaties (SCM Diensten) worden contacten onderhouden (o.a. in bouwvergaderingen en landelijke bijeenkomsten) waarin ad hoc wordt gecommuniceerd over het energie reductiebeleid. Gezocht wordt naar mogelijkheden om met een of meer partner(s) samen te werken in een project waarbij het terugdringen van de CO₂-emissie tot één van de doelstellingen behoort. Groenafval (**snoeihout**) wordt afgezet naar een erkend groenrecycling bedrijf. Het aangaan van de dialoog met de partners (onderaannemers) en toeleveranciers ten aanzien van het energieverbruik, en de CO₂-emissies als gevolg daarvan, voortvloeiend uit de producten en diensten die zij leveren, bevindt zich in het beginstadium.

Hoefakker is initiatiefnemer in de werkgroep Tacide kennis en ontwikkeld hier het onderwerp slimme inhuur en inkoop uit TNO onderzoek blijkt dat 7,6 Miljaard euro aan energiekosten hierdoor bespaart kunnen worden

Het aangaan van de dialoog met de onderaannemers en toeleveranciers ten aanzien van het energieverbruik, en de CO₂-emissies als gevolg daarvan, voortvloeiend uit de producten en diensten die zij leveren aan Hoefakker B.V, bevindt zich in het beginstadium.

~~Van de zogenaamde A-aanbieders, de belangrijkste onderaannemers en toeleveranciers, zullen er circa 5 worden verzocht om hun CO₂-footprints te overleggen.~~

~~Groenafval (snoeihout/maaisel) wordt afgezet naar een erkend groenrecyclings bedrijf. Doel is om het groenafval om te zetten in biomassa. Wij zouden hiervoor graag certificaten ontvangen, waarop de gerealiseerde CO₂-besparing wordt gekwantificeerd en halfjaarlijks een certificaat wordt afgegeven waarop de CO₂ reductie vermeld staat welke is gerealiseerd met de inneming en verwerking van het groenafval. Hierover zijn wij in gesprek met Eijkelboom BV eveneens lid van het platform.~~

7.4 Tacide (verborgen) Kennis

Het project richt zich op het maximaal benutten van competenties van mensen, organisatie en het sturen op duurzaam gedrag. Hierdoor worden mensen geprikkeld; eigen inbreng zorgt voor intrinsieke motivatie. Hun eigen inbreng toont de verborgen (tacide) kennis, welke tot op heden niet beschikbaar was. Er ontstaat een nieuw leiderschap waarin een ieder zijn inbreng toont en deze inbreng coherent wordt met het organisme organisatie. Kerndoel zal zijn nieuwe innovatieve verdeling van kerntaken en bevorderen van de zelfredzaamheid van medewerkers. Het geheel met inachtneming van veilig, gezond werken met een zo min mogelijke milieu **belasting, met** als einddoel de CO₂ neutrale organisatie.

De AKTIE E is een meetinstrument. Het meet hoeveel uw bedrijf bijdraagt aan de sociale innovatie kracht van mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie ('socialer ondernemen'). Het doel van de ontwikkelpartners is om via toepassing van de AKTIE E meer mensen duurzaam te laten werken. Daarom is de AKTIE E ingericht als een prestatieladder:

Bedrijven met een AKTIE E-erkenning dragen meer dan gemiddeld bij aan de CO₂ reductie binnen de sociale groepen. Zij doen dat bovendien kwalitatief op een goede manier.

De initiatiefnemers voor de AKTIE E zijn Particuliere bedrijven in Nederland. SCM- Diensten is uitvoerder van de AKTIE E en verantwoordelijk voor de inhoudelijke kwaliteit en doorontwikkeling. SCM verzorgt de communicatie en informatie.

De AKTIE E is ontwikkeld in nauwe samenwerking met bedrijven uit verschillende sectoren: SCM Diensten, Berdi BV, M&N Bestrating, Afbouw Rheeze e.z.v. De AKTIE E is getest bij bedrijven in verschillende branches, zowel grote als kleine bedrijven.

In de klankbordgroep voor de ontwikkeling van de AKTIE E zijn de deelnemende bedrijven vertegenwoordigd.

Financiering heeft plaatsgevonden vanuit de eigen middelen en het SZW- cofinancieringsprogramma Actie E sociale innovatie.

Het geheel van attitudes en doelen hebben wij samengevat in het begrip "duurzame inzetbaarheid Organisatie".

Overzicht sector en keteninitiatieven 2014/2015

initiatief	deelnemingsvorm	frequentie	CO ₂ agenda	documentatie
Tacide kennis	Initiatiefnemer/platform werkgroep	2x per jaar	Slimme motivatie	4.D.3/4 data lijst
Opdrachtgevers	Bouwvergadering	1x per maand in werkperiode	CO ₂ prestatieladder	Verslagen
Vereniging van erfgoedhoveniers	Lidmaatschap	1 x per jaar	Duurzaam onderhoud	Verslagen/publicatie's
Utrechts landschap	Vriend	Als nodig	Behouden groen	Publicatie,s

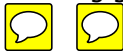
8. De uitvoering van de CO₂ reductiedoelstellingen

Het principe van de CO₂ prestatieladder is gebaseerd op de Plan, Do, Check, Act cyclus: Doelstellingen vastleggen, werkzaamheden plannen en uitvoeren, voortgang en resultaten monitoren en op basis van de resultaten het bijstellen van de doelstellingen of het genereren van nieuwe. Deze norm, in combinatie met de SMART methodiek voor het opstellen van de doelstellingen vormt de basis voor de CO₂ reductie.

8.1 Plan

De analyse van het energieverbruik en het opstellen van de energie reductiedoelstellingen, vormen samen de plan fase. In hoofdstuk B worden de reductiedoelstellingen inhoudelijk omschreven. Alle reductie kansen zijn opgenomen in het kansenschema. Het kansenschema wordt ieder half jaar herzien m.b.t. nieuwe kansen en behaalde resultaten. Op deze manier blijft het schema actueel. Onderstaande nieuwe kansen wachten op implementatie

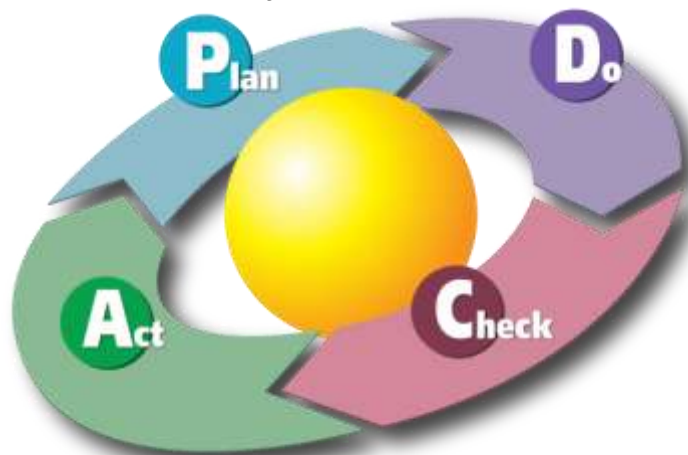
- Aankoop van bedrijfswagens met schonere Euro 5 respectievelijk Euro 6 motoren
- Aankoop van personenauto's met energielabel A, dan wel minimaal een groen label
- Gebruik minder schadelijke Aspen brandstof voor apparatuur
- Stimuleren inzet accuheggenschaar in plaats van motorheggenschaar
- Inkoop groene stroom windenergie
- Doelstelling van 5% brandstofreductie in de jaren 2013-2014
- Aanpassingsplan zuiniger verlichting bedrijfspand met 5% elektriciteitsreductie in 2015
- Registratie en evaluatie van de verschillende energiestromen
- Uitvoeren van de CO₂-emissie inventaris en het opstellen van de CO₂- footprint
- Invoeren van het Nieuwe Rijden
- ~~Verstrekking mobiele applicatie (ArcGIS) aan medewerkers t.b.v. een efficiënte routeplanning~~
- Gebruik van FCS hout
- Afvalscheiding ten behoeve van afvoer naar erkende recyclingbedrijven
- Levering groenafval voor productie van biomassa (certificaat CO₂ reductie)

8.2 Do

Het invoeren van de reductiemaatregelen is onderdeel van de DO fase. De opties uit het kansenschema met het meeste CO₂ effect en die bedrijfseconomisch het hoogste rendement opleveren zullen als eerste worden uitgevoerd. Het definitieve besluit om over te gaan tot uitvoering van de "Kans" wordt genomen door de directie. Hierbij wordt er in ieder geval aan de volgende punten aandacht geschonken:

- Energie doelstelling
- Reductiemaatregelen
- Te ondernemen acties
- Totale kosten voor het reductie traject

8.3 Check

Doel

Doel is om de uitgevoerde registratie te controleren op fouten, omissies, onvolledigheden, inschattingen, gebruik van formules en conversiefactoren.

Resultaat

De (hoofd) resultaten van de controlefase zijn:

<ul style="list-style-type: none"> ✚ Gecontroleerde registratie ✚ Actuele conversiefactoren ✚ CO₂ footprint 	
---	--

Activiteiten

De controlefase betreft de volgende onderdelen:

<ul style="list-style-type: none"> ✚ Beoordelen registraties; ✚ Bijwerken conversiefactoren; ✚ Opstellen CO₂ footprint. 	
---	--

De verschillende onderdelen van de controlefase worden in de volgende paragrafen uitgewerkt.

Beoordelen registraties

Norm

Appendix C van de GHG Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard (WBCSD/WRI, september 2011)

Proces

De KAM coördinator beoordeelt de registratie op de volgende punten:

- ✚ Is de boundary nog toereikend? (zijn er organisatiedelen bijgekomen?)
- ✚ Zijn er nieuwe energie aspecten bijgekomen (moet administratie worden uitgebreid)
- ✚ Zijn de registraties accuraatheid, zonder afwijkingen, fouten, en zaken hiaten, zijn de juiste bronnen gebruikt, zijn de juiste formules gebruikt? etc.
- ✚ Inschattingen worden gemaakt, daar waar registratie niet toereikend is

Documenten:

CO₂-Emissieverantwoording (jaar/halfjaar}

Functieomschrijvingen:

KAM coördinator

Bijwerken conversiefactoren

Norm

Handboek CO₂-Prestatieladder

Diverse bronnen: Ecoinvent database, Nationale Milieu Database

Proces

De KAM coördinator controleert de wijzigingen op de conversiefactoren en voert die in ~~het rekenblad voor de CO₂ Footprint berekening: CO₂ footprint (jaar/halfjaar).xls~~

Documenten:

CO₂ footprint (jaar/halfjaar).xls

Functieomschrijvingen:

KAM coördinator

Opstellen CO₂ footprint

Norm

ISO14064-1: 2006 Greenhouse gases – Part1

Proces

De gegevens uit de registratie en de conversiefactoren vormen de basis voor de CO₂ footprint berekening. De berekening wordt automatisch gemaakt in ~~de Excel Inventarisatie CO₂ footprint.xls~~. De CO₂ footprint wordt halfjaarlijks opgesteld door de KAM coördinator.

Documenten:

CO₂ footprint (jaar/halfjaar).xls

CO₂-Emissieverantwoording (jaar/halfjaar).xls

Functieomschrijvingen:

KAM coördinator

8.4 Act

Doel

In de actfase wordt op basis van de inventarisaties maatregelen vastgesteld om de inventarisatie te verbeteren.

Resultaat

De (hoofd) resultaten van de planningsfase zijn:

- ✚ Vaststelling compleetheid GHG inventarisatie;
- ✚ Vaststelling nauwkeurigheid GHG inventarisatie;
- ✚ Vaststelling verbeterpunten GHG inventarisatie;
- ✚ Vaststelling maatregelen GHG inventarisatie;

Activiteiten

De volgende stappen worden tenminste jaarlijks doorlopen:

- ✚ Beoordelen compleetheid GHG inventarisatie;
- ✚ Beoordelen nauwkeurigheid GHG inventarisatie;
- ✚ Definitie maatregelen aan de hand van resultaten compleetheid en nauwkeurigheid;

De stappen worden in de volgende subparagrafen uitgewerkt.

Beoordelen GHG inventarisatie: compleetheid, nauwkeurigheid en evt. maatregelen

Norm

Appendix C van de GHG Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard (WBCSD/WRI, september 2011)

Proces

In dit proces wordt per kwartaal gekeken t.a.v. fouten, omissies, inschattingen, consistentie, juist gebruik formules en conversiefactoren. Vastgesteld wordt welke delen van de inventarisatie verbeterd moet worden. Gelet wordt op verbeteringen op het gebied van registraties, instructies, trainingen, meetinstrumenten, controles, formules en nieuwe conversiefactoren. Verantwoordelijk is de directie.

Aan de hand van de beoordeelde compleetheid en nauwkeurigheid worden maatregelen voorgesteld. Verantwoordelijken worden benoemd voor de uitvoering. De maatregelen worden opgenomen in MT-overleg. Verantwoordelijk is de directie.

Milieuaspect	Boundary toereikend	Registratie accuraat	Gebruik van aannames/ inschattingen/verdeelsleutels
Gas (m ³)	Ja	Ja	
Elektraverbruik (kWh)	Ja	Ja	
Water (m ³)	Ja	Ja	
Brandstofverbruik (l)	Nee	Ja	Geen rekening houden met restanten, afschrijven voorraad.
Gereden km's	Nee	Nee	Privé niet in beeld

Papierverbruik (pak 500 vel)	Ja	Ja	Nat. Milieudatabase
Ingekochte materialen	Nee	Ja	Niet altijd juiste CO2 conversiefactor, benadering adhv Nat. Milieudatabase / ketenanalyses / dominantieanalyse scope 3
Afval tijdens productie (m.n. groenafval)	Nee	Nee	Geen CO2 conversiefactor per deelstroom, CO2 / ton groenafval aangehouden Nat. Milieudatabase / ketenanalyses / dominantieanalyse scope 3
Bedrijfsafval (l)	Ja	Nee	Zie opmerking
Zijn er nieuwe milieu/energie-aspecten bijgekomen?			
Nee			
Opmerkingen			
<p>Het kan voorkomen dat meterstanden enkele dagen later worden doorgegeven. Telemetrie zou dit kunnen voorkomen.</p> <p>Het bedrijfsafval wordt geregistreerd aan de hand van ledigingen van containers met een bepaalde literinhoud. Waarschijnlijk zijn de containers niet altijd vol maar wordt wel de maximale capaciteit geregistreerd. Daarnaast ook eigen afval van werven (poetsdoeken, afgewerkte olie, slib uit scheider e.d. nog niet kunnen bepalen.</p> <p>Geen km- registratie. De brandstofregistratie daarentegen is wel volledig. Met brandstofpassen kan nog wel "scheef" geboekt worden. Woon- werk km zijn o.b.v. schatting bepaald en aanname alles diesel en verbruik 1:14</p> <p>Verbruik Aspen/Motomix, olie, Koolzaadolie en Papier is bepaald o.b.v. inkoop. Voorraad is hierin niet afgetrokken zodat daadwerkelijke verbruik niet in beeld is c.q. wordt toegeschreven aan juiste tijdsinterval.</p>			

Documenten:

- ✚ MT- verslage(half) jaarrapportages
- ✚ (half) jaarrapportages

